

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Tiranë, më 25.01.2022
(Dokument Parlamentar)

RAPORT

PËR PROJEKTLIGJIN “PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA NË LIGJIN NR.112/2020, “PËR REGJISTRIN E PRONARËVE PËRFITUES”, TË NDRYSHUAR

Hyrje

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në cilësinë e Komisionit për dhënie mendimi, në mbledhjen e datës 25.01.2022, mori në shqyrtim projektligjin “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.112/2020, “Për regjistrin e pronarëve përfitues”, të ndryshuar.”.

Mbledhja u zhvillua hibride, me prezencë fizike dhe online.

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut caktoi relator për shqyrtimin e projektligjit deputetin Saimir Hasalla.

Për të prezantuar projektligjin në Komision ishte i pranishëm z. Besart Kadia, zëvendësministër në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe z. Flogers Broqi, Drejtor i Drejtorisë së Metodologjisë (QKB).

I. BAZA KUSHTETUESE DHE LIGJORE E PROJEKTLIGJIT

Projektligji i paraqitur për shqyrtim është propozuar nga Këshilli i Ministrave, sipas përcaktimeve të neneve 78, 83, pika 1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe shoqërohet me relacionin përkatës sipas nenit 68 të Rregullores së Kuvendit.

II. QËLLIMI I PROJEKTLIGJIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Qëllimi i këtij projektligji është krijimi i një seti rregullash dhe procedurash për të bërë të mundur nxitjen e rritjes së numrit të raportimeve të pronarëve përfitues e për rrjedhojë popullimin sa më shumë të jetë e mundur të Regjistrit të Pronarëve Përfitues.

Përmes plotësimit të këtij qëllimi njëkohësisht realizohet dhe zbatimi i rekomandimeve të ekspertëve të *MONEYVAL*-it, të cilët kërkojnë që Shqipëria të krijojë mekanizma për sigurimin e një numri sa më të lartë të subjekteve raportuese, që regjistrojnë të dhënat e pronarëve të tyre përfitues.

Ky qëllim i projektligjit, synohet të arrihet përmes disa ndërhyrjeve në ligj, të cilat në mënyrë të përmblodhur konsistojnë si më poshtë:

- Projektligji krijon mundësinë që regjistri i pronarëve përfitues të popullohet me informacion në mënyrë automatike nga Qendra Kombëtare e Biznesit, për të gjithë subjektet raportuese ekzistuese që kanë pronësi direkte, duke ju referuar gjendjes së ortakërisë të regjistruar në regjistrin tregtar për subjektet raportuese me pronësi direkte;
- Shtyhet afati për raportimin fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese ekzistuese me pronësi indirekte të regjistruara në regjistrin tregtar dhe nga Organizatat Jofitimprurëse, deri më datë 01.04.2022;
- Projektligji propozon futjen e procedurave të reja thjeshtuese, si atë të aplikimit të njëkohshëm për regjistrimin e pronarëve përfitues nga të gjitha subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi në regjistrin tregtar, në momentin e aplikimit për regjistrimin e personit juridik. Kjo procedurë do të ndiqet edhe për regjistrimin e pronarëve përfitues nga subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi në regjistrin tregtar me pronësi direkte;
- Propozohet një shtyrje e afatit për raportimin fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi në regjistrin e organizatave jofitimprurëse, nga afati aktual 30 ditor, në 40 ditë kalendarike.
- Projektligji, gjithnjë në kuadër të përbushjes së qëllimit të tij, ndër të tjera propozon edhe faljen e gjobave të vendosura nga Qendra Kombëtare e Biznesit në lidhje me mospërbushjen e detyrimit për raportimin fillestar të pronarëve përfitues apo për ndryshimin e të dhënave për pronarët e tyre përfitues nga subjektet raportuese, gjoba këto të vendosuar përpara hyrjes në fuqi të këtij projektligji. Padyshim falja e gjobës nuk shmang detyrimin që raportimi të kryhet brenda afateve ligjore të përcaktuara nga ligji.
- Gjithashtu për të krijuar barazi midis subjekteve raportuese, projektligji ka parashikuar edhe rimbursimin e të gjithë subjekteve që i kanë paguar këto gjoba.

Projektligji, sjell gjithashtu edhe disa risi të tjera procedurale të cilat e përmirësojnë ndjeshëm atë, si p.sh.:

- Parashikimi i përshkallëzimit të masës së kundërvajtjeve administrative, mbi bazën e vonesës në përmbushjen e detyrimit të raportimit fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi, apo heqjen e gjobës për administratorin dhe kalimin e saj në ngarkim të subjekteve raportuese për rastet e mosregjistrimit të të dhënave;
- Parashikimi i procedurave të pezullimit të aplikimit për 30-ditë, në rast të aplikimeve të paplota, kalimi në status “të pezulluar”, për subjektet raportuese, të cilat nuk përmbushin detyrimet ligjore për regjistrimin fillestar, apo për ndryshimin e të dhënave për pronarët e tyre përfitues, brenda afateve të shtyra sipas parashikimeve të projektligjit si dhe vendosën klauzola për mos lejim të organeve shtetërore kompetente për të ofruar shërbimet ndaj këtyre subjekteve raportuese deri në pagimin e gjobës dhe regjistrimin e të dhënave përkatëse për pronarët përfitues;

❖ *Arsyet që çuan në ndërmarrjen e kësaj iniciative*

Bazuar në Ligjin Nr. 9917/2008 “Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të terrorizmit”, i ndryshuar, subjektet e detyruara sipas këtij ligji, kishin detyrimin të identifikonin vetë pronarët përfitues të klientëve të tyre. Megjithatë, të dhënat e pronarëve përfitues të identifikuar nga këto subjekte të detyruara nuk kanë qenë të regjistruar në një regjistër kombëtar të posaçëm. Gjithashtu, subjektet e regjistruara në Republikën e Shqipërisë, bazuar në legjislacionin e asaj kohe, nuk kishin detyrimin të identifikonin dhe të rregjistronin në një regjistër të posaçëm kombëtar të dhënat për pronarët e tyre përfitues.

Ligji nr.112/2020, “Për regjistrin e pronarëve përfitues”, të ndryshuar me aktin normativ, plotësoi këtë vakum ligjor dhe vendosi detyrimin e regjistrimit të pronarëve përfitues në Regjistrin e Pronarëve Përfitues, deri më datë 30.6.2021, për të gjitha subjektet raportuese të regjistruara në Republikën e Shqipërisë.

Por pavarësisht këtij detyrimi ligjor, nga analizimi i të dhënave të regjistruara në Regjistrin e Pronarëve Përfitues, rezulton se:

- Nga 59165 subjekte raportuese ekzistuese të regjistruara në Regjistrin Tregtar, përpara datës së krijimit të Regjistrin të Pronarëve Përfitues (prej të cilëve 8689 janë subjekte me statusin pezulluar), vetëm 21460 subjekte raportuese ekzistuese kanë regjistruar të dhënat e pronarëve të tyre përfitues në regjistër deri më 10.11.2021;
- Nga 4861 organizata jofitimprurëse ekzistuese të regjistruara në Regjistrin e Organizatave Jofitimprurëse, vetëm 1961 organizata jofitimprurëse kanë regjistruar të dhënat e pronarëve të tyre përfitues në regjistër;

- Nga 2869 subjekte raportuese të krijuara rishtazi pas krijimit të Regjistrit të Pronarëve Përfitues (gjatë periudhës kohore 01.02.2021-10.11.2021), vetëm 1972 subjekte kanë regjistruar të dhënat e pronarëve të tyre përfitues në regjistër brenda 30 ditëve kalendarike nga data e regjistrimit të tyre në regjistrin tregtar.

Sa më sipër, me synim vlerësimin e përmbushjes së qëllimit dhe objektivave të synuara përmes miratimit të ligjit nr.112/2020, “Për regjistrin e pronarëve përfitues”, të ndryshuar dhe nga analizimi i rezultateve të prodhuara, është vlerësuar nevoja për ndërhyrje të menjëhershme, dhe përmirësime e ndryshime në këtë ligj për të garantuar përmbushjen e qëllimit për rritjen e numrit të raportimeve të pronarëve përfitues e për rrjedhojë popullimin sa më shumë të jetë e mundur të Regjistrit të Pronarëve Përfitues.

Këto ndryshime ligjore vijnë gjithashtu edhe nga nevoja për përmbushjen e rekomandimeve të ekspertëve të MONEYVAL-it, të cilët kërkojnë që Shqipëria të krijojë mekanizma për sigurimin e një numri sa më të lartë të subjekteve raportuese, që regjistrojnë të dhënat e pronarëve të tyre përfitues.

III. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË KUSHTETUESE DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI DHE AKTET NDËRKOMBËTARE

Projektligji është në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe me legjislacionin në fuqi.

IV. DISKUTIMI I PROJEKTLIGJIT NË KOMISIONIN PËR ÇËSHTJET LIGJORE

Z. Kadia në fjalën e tij përmendi ndryshimet që parashikon ky projektligj, ku ndër këto ndryshime theksoi: shtyrjen e afatit për raportimin fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi në Regjistrin e Organizatave Jofitimprurëse, nga “brenda 30 ditëve kalendarike nga data e regjistrimit të subjekteve raportuese” në “brenda 40 ditëve kalendarike nga data e regjistrimit të subjekteve raportuese”; faljen e gjobave të vendosura nga QKB-ja përpara hyrjes në fuqi të projektligjit, në lidhje me mospërmbushjen e detyrimit për raportimin fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese, pa i çliruar nga detyrimi që raportimi të kryhet prej tyre deri më 01.04.2022; përshkallëzimin e masës së kundërvajtjeve administrative që do të vendosen në vijim të hyrjes në fuqi të projektligjit mbi bazën e vonesës në përmbushjen e detyrimit të raportimit fillestar të pronarëve përfitues nga subjektet raportuese që regjistrohen rishtazi.

Relatori z. Saimir Hasalla, duke vlerësuar se miratimi i këtij projektligji do të krijojë një set rregullash, që do të bëjnë të mundur nxitjen e numrit të raportimeve të pronarëve përfitues e për rrjedhojë edhe përpunimin e regjistrit të pronarëve si dhe zbatimin e rekomandimeve të ekspertëve, ftoi anëtarët ta miratonin projektligjin.

Anëtarët e opozitës parlamentare, u shprehën kundër këtij projektligji, duke argumentuar se kjo është një përpjekje pa pritshmëri, thjesht për të treguar se po bëhet diçka. Zj. Dhurata Çupi u

shpreh se ky projektligj është një propagandë e shtuar dhe se deputetët e opozitës nuk mund të jenë pjesë e këtij miratimi.

Pas pyetjeve dhe diskutimeve anëtarët e pranishëm fizikisht dhe online miratuan në parim nen për nen dhe në tërësi projektligjin në fjalë.

V. PËRFUNDIM

Në përfundim, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, konstatoi se:

- Në aspektin ligjor, projektligji është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi;
- Në aspektin procedural, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit;

dhe pasi e shqyrtoi projektligjin në parim, nen për nen dhe në tërësi, me votat e të gjithë anëtarëve të pranishëm fizikisht dhe online, miratoi projektligjin dhe ia përcjell atë seancës plenare.

RELATOR

KRYETARE

SAIMIR HASALLA

KLOTILDA BUSHKA